

Пам'ятайте
 про
 Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
 "Svoboda"
 30 Montgomery Street
 Jersey City, N.J. 07302
 Телефони: (201) 434-0237
 (201) 434-0807
 (201) 434-3036
 УНКОЮ: (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 96. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 22-го ТРАВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, MAY 22, 1984 No. 96. VOL. XCI.

Представники українських церков увійшли в склад допомогового комітету Бразилії

Курітіба, Бразилія (ПС ІСНО). — Останній З'їзд Ради Суспільної Служби СКВУ, який відбувся під час ІУ СКВУ в Торонто і в якому взяли участь представники допомогових організацій Канади та ЗСА, виніс окрему постанову та закликав до українського громадянства поспішити із всебічною допомогою потерпілим — внаслідок минулорічної великої повені — українським селянам в Бразилії.

Згідно з напрямними Світової Ради Суспільної Служби СКВУ всі допомогові акції повинні бути скеровані та переслані на адресу Ольги Горачук, яка діє при Хліборобсько-Освітньому Союзі Бразилії, як референтка суспільної служби.

Допомоговий комітет, який створено при ХОС, очолює О. Горачук, а в склад Комітету увійшли: Іларій Безручок, Ангеліна Добрянська-Чечко, Євгенія Мазепа, д-р Зенон Сисак, інж. Олександр Чечко, Петро Сдин, Марія Волошин, Марія Ковалюк, Тетяна Бацин і Ліда Сдин.

На початку квітня до Бразилії прибув голова Світової Координаційної Ради ІСНО Павло Дорожницький, який разом з делегатами Допомогового Комітету при ХОС, О. Горачук, Іларієм Безручком, інж.

Олександром Чечком і Петром Сдином були прийняті на авіаційній Епархії Української Католицької Церкви в Бразилії Сфремом Кривим.

У висліді докладно обговореної та на довгий план закресленої допомогової акції для потребуючих українських хліборобів в Бразилії до складу вже існуючого Комітету буде призначений Владислав Є. Кривим представник від УКЦеркви.

Дня 4-го квітня ц.р. відбулося в цьому напрямі також розмови з адміністратором Української Автокефальної Православної Церкви на Бразилію о. Миколою Милушем, який рівнож делегуватиме представника від УАПЦеркви до лічного вже Комітету.

Поширений Допомоговий комітет при ХОС звертається цією дорогою до українського громадянства із закликом-проханням подати помічну руку нашим братам і сестрам, потерпілим внаслідок минулорічної повені, якнайжестивіше допомогти.

Усі збіркові акції, як грошові (банкові чеки), так і пакунки слід вислати на адресу: Olga Horatchuk, Organizacao Feminina, Uniao Argicola Instrutiva, Rua Augusto Stelfeld 799, Caixa Postal 666, 80000 Curitiba, Parana, Brazil.

Уляна Пінковська кандидує на „Міс Нью Джерзі“

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Редакція „Свободи“ відвідала молодшу українську красуню Уляну Пінковську, яка 5-го травня ц.р. здобула перше місце на довгому і важкому шляху до конкурсу „Міс Америка“, який відбувається в часі свята Дня Праці у вересні ц.р.

У. Пінковська, студентка класу фортепіану музичної школи Джуліярд в Нью Йорку, вибрана з-поміж 42 молодих кандидаток на „Міс Юніон Кавіті“ буде в червні боротися за місце „Міс Нью Джерзі“, що є другим ступенем до змагання за звання „Міс Америки на наступний рік“.

У розмові з редакторами „Свободи“ молода, певна своїх стремлінь п'яністка широко розповіла про спосіб, як дійшло до її вибору в повіті Юніон та про свої плани на майбутнє. Кожний з таких конкурсів вимагає від кандидаток не лише краси та доброї зовнішньої постави, але також доказів мистецького таланту та багато зусиль. Із 42 молодих кандидаток на Міс Юніон Кавіті жорі вибрало лише 13 до остаточної оцінки. Всі 13 мусіли, крім зовнішньої їх оцінки в купальниковому костюмі та вечірній сукні, дати доказ свого мистецького таланту. У. Пінковська, яка здобула вже неодну нагороду і вирізняє за своєю гру на фортепіані та брала участь у 20 концертах, виконала фантазію Шопена з великим успіхом.

Здобувачи титулу „Міс Юніон Кавіті“, У. Пінковська отримала різні нагороди, а також стипендію в сумі 1,000 доларів на музичні студії, які вона бажає закінчити ступенем бакалавра та посвятитися музичній кар'єрі. Вона почала науку гри на фортепіані маючи 6 років, в

У. Пінковська

Українському Музичному Інституті, як учениця проф. Галі Клим і, маючи вже багато успіхів на тому полі, поставила собі як життєву ціль здобути славу п'яністки. „Я ніколи не припинюю відповіді ні в житті“, — заявила з певністю себе молодша красуня, а маючи таку життєву філософію, вона може справді йти далі по шляху слави, як представниця молодості, краси і мистецтва.

Уляна має 20 років, є дочкою відомого українського громадянина Мирона Пінковського і є, як і її батько, членом 234 Відділу УНС.

У окремому збірнику краєзнавства повіту Юніон, що поєднує перед конкурсом є ще одна українка, а саме, Марія Овчарів, яка також кандидує.

Советська газета пише про „палення книг“ в ЗСА

Київ. — Київська газета „Молодь України“ помістила у числі з 28-го квітня ц.р. коротеньку інформацію про палення книжок на публічних вогнищах в З'єднаних Штатах Америки.

Для цієї інформації, яку советські автори написали під заголовком „Переслідуються...книги“, газета підбрала навіть драматичний вступ, який починається ось як: „Головною зброєю інквізиторів завжди був вогонь. У середині віки в нього кидали книги, твори мистецтва і людей, які їх створювали. Цією зброєю користувалися гітлерівці. В 1933 році по всій Німеччині палали вогнища з книг прогресивних письменників. Злагодили ці часи минули назавжди.“

Та ні, у ЗСА зараз знову переслідують книги. Звичайно не ті, що проповідували расизм, людоненависть, милитаризм, секс, жадливі вбивства. Із шкільних публічних бібліотек виключають твори класиків світової і американської літератури.

Як звичайно це буває у советській пропаганді, тамоні писали все покідаються на чуже джерело, бо це вигідніше і така інформація викликає більше довіри у читача до написаного матеріалу. В цьому випадку „Молодь України“ поклала собі на допомогу професора університету Індіани Е. Дженкінсона, який, мовляв, „нараховує сотні випадків глумління з друкованого слова у ЗСА“. У Каліфорнії, — пише далі советська газета, — в немість попав „Чорний хлопчик“ Річарда Райта. У Тексасі — словник англійської мови „Американська спадщина“. Властям і цензорам Флориди чимось не сподобалися твори відомих класиків В. Вітмена, Т. Вілліамса, В. Вульфа, Е. Дікінсона, Д. Мілтона. „Дивус, — пише газета, — що в ЗСА поза законом оголошуються твори, які читає весь світ. Це — „Над прірвою у житті“ Селлінджер, „Вбити пересмішника“ Гарпера Лі і навіть „Гаклберрі Фінн“ Марка Твейна та „Венеційський купець“ Шекспіра. Конституція не забороняє це. А якщо вона стала на захист шедеврів світової літератури, то їй і мабуть, кинути б в вогонь. Для варварів закон не писаний.“

Дійсно, що для варварів закон не писаний у будь-якому столітті, бо москвовські імперіялісти, білі і червоні, займаються паленням книг, зокрема у поневоєних країнах, на протязі століть, щоб таким чином затирати сліди окремішності і культури захоплених ними народів. З найновіших, дійсно інквізиторських вогнищ про українців.

„Втримати на протязі 10-ти років щорічний Український Фестиваль, ми вважаємо великим досягненням“, — сказала К. Семанишин. Розповіла вона про те, як багато часом неочікуваних труднощів, несподіваних перепон, скільки „позакулісових“ справ доводиться залагоджувати. Це вимагає багато доброї волі, і дипломатії, і використання особистих зв'язків, які за роки навіяли організатори, виробили як у дирекції Арте Центру, так і взагалі в стейті Добру і тринку репутацію про українців.

(Закінчення на стор. 4)

Дюарте домагається більшої допомоги для Ель Сальвадору

Вашінгтон. — Новообраний президент Ель Сальвадору Хосе Наполеон Дюарте, поміркувавши демократ, якого під час виборів морально підтримував президент Рональд Регені американські офіційні чинники взагалі, прибув до цієї країни для зустрічі з президентом Р. Регеном і іншими урядовими речниками.

У драматичному зверненні до Уряду, Конгресу й американського народу президент Х. Дюарте просив і виступав в З'єднаних Штатах Америки більшої військової і економічної допомоги, потрібної для боротьби з марксистськими партіями, для яких зброю і всякий військовий вирял постачають Советський Союз, Куба, Нікарагуа й інші комуністичні держави Східної Європи. Дюарте думав, що тим разом сальвадорська армія дасть йому, тобто новосформованому урядові, всяку можливу підтримку, щоб із допомогою ЗСА й інших зацікавлених держав раз назавжди покінути з підірваною діяльністю марксистів. Але одночасно Дюарте заявив, що він знову найменше на ставновив міністра оборони ген. Еженію Відеса Казано, якому раніше закликували, щоб він пов'язався з групою правих і її „командою смерті“, яка на протязі років тероризувала на маленьку центральноміську державу, яка налічує заледве 4,7 мільйона населення.

Президент Дюарте переконував американських політичних і військових діячів, що атмосфера в армії змінилася в користь демократії, доказом чого, мовляв, є вибір його на президента у перших демократичних виборах на протязі 50 років. Політичні спостерігачі й аналітики погоджуються в цьому відношенні з аргументами Дюарте, бо сальвадорська армія не має іншого виходу. Без американської військової допомоги вона ледве чи зможе встояти проти зростаючих сил марксистів і їхніх сильних протекторів.

Очевидно, в американському Конгресі, зокрема в Палаті Репрезентатів, існує скептицизм щодо здібностей Дюарте закінчити громадянську війну в Ель Сальвадорі з двох причин: у першу чергу, він обраний на президентство тільки невеликою більшістю голосів (54 відсотки) і тому матиме труднощі у власному таборі, та хто знає, чи не буде змушений вести боротьбу із своїм політичним противником, також претендентом на президентське крісло, правим політиком Робертом Л'Уїсоном, сили якого ніяк не можна легковажити.

Уряд ЗСА і сам президент Р. Реген вважають, однак, що Ель Сальвадоріві потрібна негайна військова і господарська допомога, якщо ЗСА не бажають ще однієї перемоги комуністів в Центральній Америці. Поки що Уряд має до розпорядження понад 62 мільйони ухвалені допомоги, а потім, — кажуть політичні спостерігачі, — залежатиме все від президентських виборів і їхнього висліді.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ АМБАСАДОР З'єднаних Штатів Америки до Об'єднаних Націй, а тепер посадник Атланти Ендрю Янг, виступаючи минулого тижня в Нью Йорку, закликав обидві великі групи — негрів і жидів — шукати шляхів змирнення і не поглиблювати антагонізму, який дуже легко може стати причиною справжньої нічому не потрібної конфронтації. Янг заявив, що він протримає „галузь миру“ для посадника Нью Йорку Едварда Каха і закликає його, щоб він впливав на жидівську групу в позитивному сенсі, кажучи, що негрів і жидів повинні співпрацювати між собою і передвиробча риторика не повинна стати причиною ворожнечі поміж ними. Довідавши про виступ Янга, посадник Е. Ках заявив, що він прийматиме „галузь миру“ і повністю погоджується з аргументацією А. Янга.

СЕКРЕТАНА СЛУЖБА ЗСА, завданням якої є також охороняти Президента й інших урядових осіб, побоюється не так за життя президента Рональда Регена, як за інших високих осіб з його оточення під час поїздки Президента на економічну конференцію до Лондону в червні ц.р. Лондон на думку спеціалістів з американської Центральної Розвідувчої Агенції (Сі-Ай-Ей), став тепер притягальним місцем для різного роду терористів, зокрема терористів з Близького Сходу, так, що вони готові робити замах на президента, хоч, як зазначають британські чинники їхня діяльність буде обмежена до мінімуму.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕГЕН і взагалі Державний департамент дуже стурбовані розвитком подій на Близькому Сході, війною між Іраком і Іраном, а головню атакою на олії танкери, побоюючись, що такі провокативні акти можуть дуже легко „причинитися до поширення війни в цьому районі світу і спаралізувати доставку нафти до багатьох країн. Деякі країни, зокрема Японія і Європа залежні від доставки нафти з країн Близького Сходу на 60 відсотків. Уряд ЗСА, враховуючи гіршу ситуацію, яка витворюється в Перській затоці, готовий дати охорону для нафтових танкерів, але жадна з держав поки що не попросила про таку охорону. Речники Адміністрації у Вашингтоні підтвердили готовість Америки зробити все можливе, щоб забезпечити спокій у Перській затоці і уможливити усім країнам користуватися безпечними перевезеннями нафтових танкерів. Справу конфлікту в Перській затоці розглядати ме Рада Безпеки і Арабська ліга.

ПРОВІДНИХ ДЕМОКРАТІВ турбує думка, що їхнього улюбленого кандидата Волтера Мондейла не підтримують незалежні делегати майже в жадному стейті. Це вказувало б, що вони дуже легко можуть перейти в табір сен. Гарі Гарта і тим самим перерішити справу номінацій кандидата на президента проти волі і бажання Крайового комітету Демократичної партії і деякої „великої“ преси.

ДЖЕССІ ДЖЕКсон, негритянинський провідник і кандидат на президента від Демократичної партії, намагався схилити президента Рональда Регена, щоб він вишлю з якоюсь ініціативою у справі советської відмови брати участь в цюгоричних літніх Олімпійських Ігрищах. Місія Джексона, була невдачною, але речники Адміністрації познайомили його з усіма справами пов'язаними з тією проблемою і погодилися, щоб Джексон говорив з представниками СССР про цю справу.

ЧИ ВИСТУПАТЬ СПІЛЬНО Гарі Гарт і Джессі Джексон проти Мондейла, на Конвенції? Це питання турбує багатьох провідних демократів. Існує, очевидно, така можливість і тому близькі співробітники колярдського сенатора підкавляють цю справу і пробують натякнути на сформовання коаліції. Політичні спостерігачі і аналітики кажуть, що Дж. Джексон і біля 500 нейтральних делегатів могли б перерішити справу в користь Г. Гарта.

МОСКВА ПОГРОЖУЄ АМЕРИЦІ ВІДПЛАТНИМИ ДІЯМИ

Москва, ССРСР. — Міністер оборони ССРСР і маршал Дімітрій Устінов заповів у неділю, 20-го травня, що Советський Союз збільшить число атомових підводних човнів у водах навколо території З'єднаних Штатів Америки і що ці підводні човни озброєні атомовими ракетами, які досягнуть і знищать будь-яку мішень у ЗСА на протязі 10 хвилин. Маршал Устінов також сказав, що кількість советських ракет середнього засягу СС-20, які встановлені в Советському Союзі, в Східній Німеччині й Чехо-Словаччині, буде також збільшена пропорційно до планів ЗСА збільшувати кількість ракет Першінг-2 і кружляючих ракет у Західній Європі (Англія, Західна Німеччина й Італія).

Ці повідомлення Д. Устінова передали офіційне пресоове агентство Тасс якраз у час, коли до Москви при-

хав міністер закордонних справ Західної Німеччини Ганс-Дітріх Геншер із спеціальною метою — переконувати советських лідерів повернутися до нерешаних у Женеві річ тому розмов про обмеження зброя в світі. Немов у відповідь на ці заохочування Г.-Д. Геншера, Д. Устінов найбільш гострими словами, які тут вже давно не чули, скерованими проти „агресії“ Америки, сказав, що про поверт до Женевських розмов не може бути мови, поки ЗСА не заберуть „перешкоду“ для цього, ракет Першінг, з тих трьох європейських країн, де вони вже встановлені.

Все це, кажуть аналітики зовнішніх справ, вказує на те, що совіти хочуть відплатити на вислід президентських виборів у ЗСА, а також лати новий аргумент для різних груп у Західній Європі у їх протинуклеарних протинамериканських демонстраціях.

„Правда“ критикує політику ЗСА у відношенні до Афганістану

Газета „Правда“, орган Центрального Комітету КПСС, помітила у числі з 15-го травня ц.р., коротку замітку свого пресоового агентства ТАСС з Індії про відвідні Південно-Західної Азії віцепрезидентом Джорджом Бушом, а головню його зустрічі з пакистанськими державними чинниками. „Правда“ пише, що головною ціллю Дж. Буша в Ісламбаді було договоритися з тамонішим урядом про збільшення доставки зброї і військового матеріалу призначеного для „афганських контрреволюціонерів і партизанських банд на афганській території“.

„Роздумуючи антиафганську кампанію, З'єднані Штати Америки, як відомо, підтримують контрреволюційні банди в Пакистані, які ведуть війну з легальним урядом в Афганістані. Під теперішню пору, пише далі „Правда“, Уряд ЗСА намагався створити за кордоном так званий афганський екзильний уряд, складений з представників різних афганських банд, головним осідком яких є місто Пашавар в Пакистані“.

Взагалі в останньому часі советські газети й інші засо-

би масової інформації, поширюють в істкі, що поїздки до Південно-західної Азії секретаря Департаменту оборони ЗСА Каспара Вайнбергера і віцепрезидента Дж. Буша здійснюються з метою створення там „агресивного блоку держав — Вашингтон — Токіо — Сеул“, поширення впливів ЗСА в цьому районі світу і побудови летунської бази в Белуджистані, яку ЗСА використовуватимуть для „агресивних цілей“.

У цьому числі „Правди“ пишеться також про загосереджені відносини і прихоронні суттєві межі арміями Китайської Народної Республіки і В'єтнамом, Лаосом і Камбоджею. Причиною цього напруження і ударів, каже советська газета, є зміненна політика Пекіну, націлена на скріплення змови в Вашингтоні і посилення конфронтації між країнами Індокитаю і прозахідного блоку держав на чолі із ЗСА. Треба сказати, що обидва американські речники — К. Вайнбергер і віцепрезидент Дж. Буш віддавна знаходяться під обстрілом советської пропаганди у пов'язанні з їхніми поїздками до країн Азії.

У СВІТІ

ПОЛЬСЬКІ ВЕТЕРАНИ Другої світової війни, що боролися в рядах альянських військ в армії Андерса, з'їхалися численно до Італії, щоб там відзначити 40-річчя славної битви під Монте Касіно, в якій армія Андерса перемогла німців. При нагоді тих святкувань ветерани, в більшості мешканці ЗСА і Західної Європи, відвідали Папу Івана Павла II, а кардинал Йозеф Глемп, який приїхав на ці святкування, відправив Службу Божу.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ СКАРБУ Доналд Т. Ріген, що перебуває на нарадах у Парижі, відкинув пропозицію західно-європейських держав, що є занепокоєні сильно теперішньою відсотковою стопою в ЗСА.

В'єТНАМСЬКА ПОЛІЦІЯ звільнила з в'язниці молодого американця після того, як його родина заплатила за нього кару 10,000 доларів. Фредерік Грегем з Каліфорнії разом із товаришем Річардом Найтом з Великої Британії перебували на одному з островів біля В'єтнаму, шукаючи там за скаргами, які буміто заховані там ще з ХУІІ сторіччя легендарним піратом капітаном Кіддом. Там захопили їх в'єтнамські війська у червні минулого року. Товариш Грегема залишилися ув'язненими тому, що не міг зібрати такої суми грошей, яку треба заплатити як окуп.

ПРОВІДНИК ОПОЗИЦІЇ до президента Фердинанда Е. Маркоса на Філіппінах захидає йому фальшування голосів в недавніх виборах. Повний вислід голосування все ще не є поданий до загальної відомої, але опозиція уважає, що їхні кандидати одержали більше голосів як прихильники президента Маркоса.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, перебуваючи у Пакистані, відвідав граничні пости в годину після того, як на другій стороні границі в Афганістані, на віддалі семи миль советські літаки зрівняли зі землею одно село.

АМЕРИКАНСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА св.Юрія, що мала свій осідок на Гренаді і яку евакуували частинно після подій в жовтні минулого року, має частину своїх студентів на острові Барбалос, що викликало сильний спротив місцевих медичних кіл. Школи закладають низький рівень навчання, який пошкодить репутації медичної професії на Караїбських островах та може погіршити здоровий стан мешканців. Адміністратор школи д-р Дейвід Леннон борониться тим, що все це заходи несправдливі, а рівень студій в школі рівний тому, що в ЗСА.

Українець здобув нагороду

Під час роздачі нагород (зліва): президент Української Шадниці у Філадельфії Марта Шиприкевич, Стефан Войновський, який одержав нагороду, і посадник міста Вілсон Гуд.

Філадельфія. — Тут у вівторок, 8-го травня ц.р., відбулася роздача нагород з нагоди створення гасла для Комісії мейора в справах письменності.

Вступне слово мав посадник міста Вілсон Гуд, а представлення та роздача нагород виконала президент Української Шадниці Марта Шиприкевич.

В цьому конкурсі брало участь понад 70 членів —

представників різних мистецьких шкіл з міста та околиць. Першу нагороду вручено Стефанові Войнаровському, який є учнем Гасіен школи мистецтва.

Українська Шадниця відіграла важливу роль спонсора цього конкурсу та уфундувала грошові нагороди з метою поліпшити та поширити освіту на вищому рівні у місті.

Всі дороги ведуть на Український Фестиваль у Нью Джерзі

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Т. Карадашинець). — Лекада відіграв наполегливої праці організаторів українських фестивалів в стейті Нью Джерзі — це неабиякий відтинок часу. Ця діяльність не втомного турту людей, частина яких народилися далеко від України, на поселеннях, увінчалася чималим успіхом, бо вони у свою пращу для ширення відомостей і доброго ім'я про культурно-мистецькі надбання українців вклали не тільки безкоштовні години праці, а й багато любови до культурної спадщини свого народу.

Закінчуючи приготування до чергового 10-го щорічного Українського Фестивалю, що відбудеться у суботу, 16-го червня ц.р., у прегарній околиці, де розташований Гарден Стейт Арте Сентер, в Голмделі, Н. Дж., прийшли до редакції „Свобода“ голова Фестивального комітету і відповідала за програму Квітка Семанишин та завідувача діяльною народного мистецтва Євгенія Харченко.

Квітка Семанишин (зліва) і Євгенія Харченко в редакції „Свободи“.

„Втримати на протязі 10-ти років щорічний Український Фестиваль, ми вважаємо великим досягненням“, — сказала К. Семанишин. Розповіла вона про те, як багато часом неочікуваних труднощів, несподіваних перепон, скільки „позакулісових“ справ доводиться залагоджувати. Це вимагає багато доброї волі, і дипломатії, і використання особистих зв'язків, які за роки навіяли організатори, виробили як у дирекції Арте Центру, так і взагалі в стейті Добру і тринку репутацію про українців.

(Закінчення на стор. 4)

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year, Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати з друку матеріали, які порушують моральні та етичні принципи. Редакція не відповідає за зміст оголошень. Редакція не відповідає за зміст оголошень. Редакція не відповідає за зміст оголошень.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮзу з 6-місяч, \$15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — \$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Як не хочуть, то й не треба

Як цього можна було сподіватися, Советський Союз відмовився від участі у XXIII літніх Олімпійських іграх, потягаючи за собою панцію щоразу зростаючого числа країн, які є під контролем Москви і мусять виконувати її волю.

З одного боку — це кривдять для спортсменів рішення, хоча б тому, що вони не мають нічого до сказання, а мусять підкоритися політичним директивам центрального уряду в Москві. Але й серед тих спортсменів є напевно такі, що не радо змагаються в сорочинках з червоною зіркою на грудях чи імперськими літерами „СССР“, не маючи змоги репрезентувати свої власні країни — Україну, Грузію, Білорусь чи Естонію.

Немає сумніву, що Москва давно рішила не брати участі в Олімпіаді в Лос Анджелесі і тим самим відплатити ЗСА за бойкот Олімпіади в Москві чотири роки тому, хоч обставини тоді (нескрита інвазія Афганістану советськими військами) поставили своєрідний моральний імператив перед ЗСА і Заходом взагалі не брати участі в іграх, коли країна-господар повила відкрити агресію проти свого сусіда. Передвісником плянної відмови Москви і її „союзників“ була відносно мала участь змагунів східного блоку у різних міжнародних змаганнях. Тож мова тепер про побоювання про безпеку змагунів в Лос Анджелесі — це звичайний викрут, а вже на межі безчестя була вимога Москви, щоб Уряд ЗСА відмовив права азілю потенційним залишеним. А таких напевно було б багато і то не тільки з „країни рад“.

Не менш важливим моментом в цій суматосі є постійне намагання Кремлю „підкосити ноги“ президентів Регенові у цьому виборчому році, хоча й в цьому випадку — ця спроба може стати своєрідним бумерангом для Москви.

Але є й інші причини цієї відмови, про які американська преса, зокрема ліберальна, нічого не пише. Фактом є, що змагуни СССР за два останні роки не позначились індивідуально і колективно ніякими успіхами на міжнародній арені. Москва, не зважаючи на „більшову тренівку“ своїх професійно школених атлетів, — що їх, до речі, вже давно не повинен Міжнародний Олімпійський Комітет допустити до ігор — не має під що пору ні однієї змагуни чи змагуна справді світового калібру. Отже в Лос Анджелесі прийшлося б пастися задніх за американцями чи східними німцями, тому найкраще не їхати, а ще й до того позбавити східнонімецьких змагунів можливості добитися медалей.

І ще одна причина спортивного характеру. Відомо, що від кількох років советських змагунів годують стероїдами і іншими середниками, що є на листі заборонених стимулянтів. Коли взяти до уваги строгість перевірок на минулорічних Пан-Американських іграх і таке ж послідовне примінення на цьогорічній літній Олімпіаді, той не диво, що Москва побоюлась дискваліфікації неслива і скандалів.

Тут і там можна почути голоси членів МОК-у чи спортивних коментаторів, що відсутність „росіян“ і змагунів із Східної Європи матиме негативний вплив на завязість змагунів в поодиноких видах спорту. Це може відноситися тільки до дружинових змагань, в яких СССР і так не має нічого до сказання, бо в більшості популярних видів спорту змагуни змагаються проти віддалі, проти часу і за оцінку суддів. Це підтвердив американський кандидат на чотири золоті медалі Карл Луїс, який сказав: „Я не дбаю чи зі мною бігтиме советський змагун, чи баран, моя мета — пробігти 100 і 200 метрів в найкоротшому часі і скопити якнайдалі“.

Отже нема чого панам з МОК-у викручуватися і вигинатися перед червоними вельможами — не хочуть приїхати, то й не треба.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1985 РІК

Редакція „Свободи“ вже почала підготовку матеріалу до Альманаха УНСОЮзу на 1985 рік. Частину він буде присвячений подіям після закінчення Другої світової війни, тобто перебування українців в таборах Д-Пі, а відтак великого іспиту до країни нової свободи. Матеріал про ці події події української і англійської мовами проситимуть автори надіслати до 20-го червня н.р. — ред.

Цього року приходить нам на думку подія всеукраїнського значення — 70-річчя збройного виступу Українських Січових Стрілець на боротьбу проти віковичого ворога — Москви. Головною історичною заслугою Легіону УСС було задокументування, що українське громадянство порвало з дотогочасним легковаженням, а то й зневажливим підходом до війська, як окремого суспільного стану, і як до збройної сили, без якої не можна здобути власної держави. Було це час, коли психіка нашого народу змінилась. Летарг військової пасивності перервали вже на кілька років перед вибухом 1-ї світової війни творчість історичної ідеології, у висліді чого наші Усуси взяли участь у війні.

Завершенням Шевченкового колену в 1914 році були військові справи УСС на двоголосій площі. Під проводом сотника К. Гутковського окремі стрілецькі відділи зі Львова, Борислава і Яворова виконали військові бойові справи й таким чином УСС склали успішно іспит із своєї наполегливої праці. На здвиг у Львові 1914 року відбувся перший публічний виступ Українських Січових Стрілець в односторонній і з криками в руках. Поява їх на площі „Сокола Батька“ викликала серед стотисячної публіки небувалу до цього ентузіазму і радість. Це було саме 28-го червня 1914 року, коли в Сараєві вбито австрійського престолонаслідника й це спричинило вибух війни. Ці

Австрійська військова команда видала УСС-ам із своїх магазинів тяжкі старі системи кріси Вердла на один стріл і то в невисокальній кількості. Для багатьох добровольців забракло одягу і взуття, виходили на війну в підтертих черевиках. Над Усусами вже з самого початку зависла поважна небезпека зменшення їхньої сили до незначної кількості. З кінцем серпня підійшли москалі під Львів, тому 30-го серпня 1914 року Стрілецькі, зібрані у Львові, переїхали на новий постій до Стрия. Зібрався їх там до 10 тисяч (а всіх зголосилося понад 25 тисяч), однак австрійська влада за польськими підшептами та інтригами доз-

Іван Боднарчук

У 70-ЛІТТЯ ЗБРОЙНОГО ВИСТУПУ УСС

настрої описано гарно визначним поетом УСС Романом Купчинським:

*Ніби-сниться: завітана
площа,
Ріки прапорів, море голів,
А та пісня — з усіх
найдорожча,
І те серце, роздвоєне
знов.
І нараз все затихло,
як камінь,
Тільки сонце на кожнім
лиці.
Перед ними не вправи
вінками,
Але кріси, багнетти,
стрілецькі!..*

Австрійська військова команда видала УСС-ам із своїх магазинів тяжкі старі системи кріси Вердла на один стріл і то в невисокальній кількості. Для багатьох добровольців забракло одягу і взуття, виходили на війну в підтертих черевиках. Над Усусами вже з самого початку зависла поважна небезпека зменшення їхньої сили до незначної кількості. З кінцем серпня підійшли москалі під Львів, тому 30-го серпня 1914 року Стрілецькі, зібрані у Львові, переїхали на новий постій до Стрия. Зібрався їх там до 10 тисяч (а всіх зголосилося понад 25 тисяч), однак австрійська влада за польськими підшептами та інтригами доз-

волила тільки на дві й п'ятдесяті. Дня 3 вересня із Стрия переїхали стрілецькі на Закарпаття до сіл Стрибів і Горнола під Мукачевом на перевишкіл.

Свідомі великих подій українські політичні партії об'єдналися 2-го серпня 1914 року і створили Головну Українську Раду під проводом д-ра К. Левицького для ведення на час війни односторонньої політики; покликано окрему Бойову Управу УСС у складі: К. Трильовський, В. Старосольський, С. Томашівський, Т. Кормос, Л. Цегельський, В. Темницький і Д. Катамай, що мала займатися організацією українського війська. Дня 10-го вересня 1914 року вийшла з Коша на фронт перша сотня УСС (Дідущак) а 17-го вересня друга сотня під командою О. Семенюка — під Верещею Нижню в Карпатах, і там 27-28 вересня відбувся перший бій.

Найбільше славилися наші Усуси в боях за гору Маківку. Вночі з 28 на 29 квітня 1915 року несподівано розпочався на Маківку важкий бій москалів з австрійцями. Москалі не жалували людей ні технічного матеріалу, щоб здійснити свій намічений план. Команда ХХV корпусу кинула до оборони Маківки, крім невеличкої частини 35-го

полку красної оборони, два й пів куреня Усусів. Упродовж 4-денного бою з переважаними московськими силами наші стрілецькі виявили подивугідну витривалість і вишій переможець не лише у відношенні до москалів, але ще більше у відношенні до замаскованих ворогів серед австрійців і поляків. Австрійський комендант 55-ї дивізії, в склад якої входили наші Усуси, видав наказ, в якому сказав: „З великою гордістю можете глядіти на ваш найвищий героїський подвиг“.

В кривавих боях від 28 квітня до 2-го травня УСС-і втратили 42 загиблими, 76 ранених і 35 полонених. Імена поляглих героїв увіковічили артист-різбяр Лівиненко на таблиці, яку вмуровано в церкві в Тухлі. З того часу Маківка стала святощами народу. І хоч боїшливки заривають стрілецькі могили на Маківку, імена поляглих житимуть у серцях народу. В битві на Маківці, а пізніше на Лисоні та в інших місцях Січове Стрілецтво здобуло собі безсмертну славу.

Після битви під Болеховом, в Лисовичах, Галичі й Завалові Усуси зупинилися майже на один рік над Стрипою. В Пресовій Квартирі УСС зосередилося тут духовне, культурне життя Стрілецьтва — література, малювання й музика. Одним із діяльних організаторів Пресової Квартири був мистець Юліан Буцманюк. Виз-

Закінчення на ст. 4.

Мирон Момрик

УКРАЇНСЬКІ АРХІВИ В КАНАДІ

рігання таких записів є нормальним явищем кожного людського чи громадського життя. Наші українські поселенці, приїхавши до Канади, привезли із собою рідкісний архівний матеріал, (як наприклад: політичні памфлети, газети, фотографії) який сьогодні стає важливою частиною української архівної спадщини в Канаді. Виский цінний матеріал, який доповнює наше знання української чи українсько-канадської історії, вважається частиною української архівної спадщини. В багатьох випадках архівні записи залишаються єдиним постійним пам'ятником, який свідчить про досягнення і здобутки людини, організації чи громади, після того, як всі інші докази про їхнє життя з бігом часу затираються.

Чому нам потрібно зберігати нашу архівну спадщину? Досі ціла історія Канади до великої міри ще неписана, тому що, канадці українського походження та інші етнокультурні групи не присвятили цій справі належної уваги. До теперішнього дня, всі написані історичні праці про українське життя в Канаді від 1891 року, дають

нам багато потрібного історичного матеріалу, але, на жаль, більшість з тих праць є політичного, релігійного, та громадського характеру. Нам потрібно інформативної, об'єктивної точної історії, яка користувалася б сучасною, історичною методологією. Така історія ще не написана, через брак історичних джерел. Збереження архівних записів українців, про їхній внесок у розбудову Канади в минулому столітті, про їх досягнення і жертвенність, є необхідним для наших майбутніх поколінь, щоб вони відчували свої здобутки, права, як канадці. Сподіваємося, що вони будуть продовжувати зберігати і розвивати українську культуру та її спадщину.

Як приступати до збереження української архівної спадщини? Перед усім, догляд над збереженням і забезпеченням документів є відповідальністю тієї особи чи організації, яка є власником його. В теперішньому часі, багато людей та організацій, заклопотаних щоденними проблемами, часто не звертають належної уваги на свої архівні записи. В наслідок цього, рідко збережені документи часто заходять, про них забува-

ється і з бігом часу вони помалу пропадають. Сьогодні є випадки, де вартісний архівний матеріал зберігається по коморах і підвалах. Бувають ще інші випадки, коли після смерті батьків, цінний архівний матеріал їхні діти чи внуки викидають, бо вони або не розуміють історичної вартості такого матеріалу, або не цікавилися „старими речами“ чи українською спадщиною. Такий недогляд доводить до великої прогалини в історичних записях всіх українців Канади.

До справи збереження українських записів можна приступити з двох сторін — зі сторони короткотермінового і далекотермінового збереження. Якщо говорити про короткотермінове збереження, слід доглядати, щоб весь архівний матеріал, документи, фотографії тощо, були належно упорядковані та позначені. Такий матеріал повинен зберігатися в паперових обкладинках (file folders) і відкладатися картонках, чи скринях і заховуватися у сухому приміщенні, де немає ні пороку, ні великих змін у температурі. Доступ до архівних матеріалів повинен бути контрольований, щоб забезпечити проти всяких випадків, крадіж, і подібного. Деякі особи та організації, які розуміють історичну вартість архівних записів, створили відповідні списки своїх збірок.

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я

Д-р Ростислав Сочинський

Чи старість дійсно не радість?

Різні чинники, про які писатимемо в подальшому пізніше, в останніх десятиліттях впливали на те, що середня довжина людського життя сьогодні значно зросла. Через це число старих віком пацієнтів у майже кожній ділянці медицини зростає з року в рік.

Медицина піклування над людьми похилого віку — це дуже пекуча суспільна й економічна проблема майже в усіх індустріальних країнах.

Дуже відрідним явищем є факт, що українські лікарі не „пасуть задніх“ і дбають про доповнення своїх знань у ділянках геріатрії та геронтології, щоб корисно служити своїй громаді.

Як приклад може послужити ХХ Науковий З'їзд Українського Лікарського Товариства Північної Америки, який відбувся від 30-го вересня до 2-го жовтня 1982 року у Сан-Франциско. Майже всі 20 відчитів (програму на дуже високому науковому рівні зорганізував д-р Ігор Восвідка) торкалися недуг людей старшого віку.

Досить занедбана ділянка в літературі та публіцистиці українського діаспори — це здоров'я освіти старших віком громадян. Своєю часу деякі українські часописи і журнали, а зокрема „Свобода“, поміщали статті на популярно-медичні теми (наприклад: короткі дописи автора цих рядків в роках 1950-65, або д-р Михайла Данилюка в роках 1967-75). Також частинно зустрічі деяких українських організацій (НТШ, УВАН, „Самопоміч“ тощо), хоч дуже рідко, були доповіді на здоров'я теми. Однак вони були призначені для слухачів різного, але найменше „старшого віку“.

Щойно недавно, а саме під час кількох минулорічних зустрічей українських сеньйорів, які влаштувала Комісія Суспільної Опіки Українського Інституту Америки, що її очолює Лідія Савойка, мали відіти на теми проблем старіння наші лікарі д-р Роман Осінчук, д-р Кліментій Рогозінський. Та все це — замало. Щоб виповнити цю

прогалину, починаючи сьогоднішнім часом, поміщатимемо періодично короткі статті на здоров'я теми, зокрема такі, які найбільше цікавлять наших громадян літнього віку.

Багато старших людей, обложених низкою прерізними недомогами і позбавлених цілеспрямованості й примисливості молодості, без відповідної до їхнього віку пошани, вважають себе безкорисними іспотрібними і часто тратьють віру в доцільність дальшого життя.

З другого боку молоді люди, обсервуючи незвичайно не раз буття старших, рідко коли застановлюються над тим, що й їх не саме чекає. Вони живуть з дня на день, втішаючись здоров'ям та іншими принадами молодості, не думаючи про майбутнє. Але і вони могли б мати змогу упримислити „золоті осінь“ їхнього життя у пізнішому віці, якщо б уже тепер без труднощів застосували певні правила й методи запобіжного характеру.

У моїй понад 40-літній лікарській практиці зокрема в останньому десятилітті мав я змогу обсервувати пацієнтів віком понад 75 і більше років, які втішались відносно добрим душевним і фізичним здоров'ям. Вглядаючи у їхнє минуле, виявлялось, що вони доцільно, а іноді підсвідомо вже замолоду підготували себе до заглибленого, спокійного, задовільного і навіть продуктивного життя у пізніших роках.

Для тих у старшому віці, які вищезгаданих методів і правил поступування не застосовували, це не запізно направили втрачене.

Фізіологічний процес старіння — це явище, якого не можна уникнути. Старий вік має різні хити та недомогання. З багатьма з них можна впоратися, створюючи наваколю себе такий світ, де ці вади здаються найменше клопотом. Цей світ — це духовне й фізичне наставлення даної особи до життя. Старшої людини не можна відмолотити, але ці роки можна упримислити, дотримуючись певних засад, про які ми в подальшому незабаром напишемо.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в подальшому поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні прислати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи“ також адресу, де таку публікацію можна набутти, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довгий за три сторінки машинописані, писані через два інтервали і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надіслати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й прагати мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Ярослав Падох

СПОМИНИ ПРО МИКОЛУ НЕДІЛКА

(У п'ятиріччя смерті)

Принагідні біографи великого маляра Миколи Неділка відмічують чотири доби його мистецької творчості й росту: львівську, німецьку, аргентинську й американську. Була в нього ще й рання доба київська, але з неї на Заході немає ніяких картин.

Із загальної біографії цієї доби відомо, що Микола Неділко народився у селі Ющенківка, на Сумщині, 23-го листопада 1902 року в сім'ї лікаря Семена і Стефана Мурашко. Вспереч бажанню батька, Микола після закінчення початкової й середньої шкіл не захотів студіювати медицини, але з 1922 роком студіював мистецтво в Українській Академії Мистецтва, з часом переміщеної на Інститут Пластичного Мистецтва, а згодом з 1924 р. у Художньому Інституті, який він закінчив в 1928 році. Був учень великих майстрів і вчителів Михайла Бойчука і Федора Кричевського.

Після академічних студій, оминувши переслідування й арешт, М. Неділко працював як декоратор у київських театрах музичної комедії й опери. В 1929 році там же одружився з артисткою Оксаною Чумак, з якою і прожив цілий свій вік.

Коли совети в 1939 році зайняли Галичину, йому пошастило дістати скерування до Львова, куди прибув з групою передових українських мистців, до якої належали також відомі малярі Микола Азовський, Михайло Дмитренко й інші. Після німецької окупації Львова в 1941 році, заховавшись від примусової евакуації, залишився у

ньому з названими малярями й з багатьма іншими у Львові й зразу став членом Спілки Праці Українських Образотворчих Мистців (СПУОМ), головою якої став львів'янин Михайло Осінчук, а рік пізніше Іван Іванець. Спілка зразу взялася до організування мистецького життя й вже в грудні 1941 року влаштувала свою першу загальну виставку, після якої відбувалися подібні ж виставки в червні 1942 р. і в грудні 1943 р. Крім цих загальних, в червні 1942 року відбулася у Львові ретроспективна „виставка чотирьох“ — І. Труша, О. Новаківського, П. Холодного-старшого і П. Ковжуня: в травні 1943 року Холодного-старшого і П. Ковжуня та в травні 1943 року також ретроспективна виставка Олени Кульчицької. На окрему загалу заслуговує виставка творів Труша, Львів в останніх десятиліттях не бачив такої повної збірки картин Труша, серед яких вирізнявся великий красивий з підписом мистця у польській мові „Красивий кримський“, який досі знаходиться у нашій домашній колекції.

У всіх згаданих трьох загальних виставках брав участь Микола Неділко, здобувши відразу дуже прихильні оцінки виставлених творів. Згадуючи про ці виставки, вдумливий критик і мистець-маляр Антін Малюха, у „Свободі“ з 22-го червня 1966 року, написав так: „В 1941 році, не працюючи (більше) для театрів, Неділко поставив собі завдання будувати картину на драматичних контрастах яснотемних і рівночасно кольорових; це йому блискуче вдалося і успіх був великий. Перші його картини того роду мотиви із Стрийського Парку у Львові знаходяться у п. Падохів“.

Ці дві картини, про які згадують і які вирізняються майже всі дотеперішні рецензенти Неділкових творів, як початок його нової доби (по київській невідомій) ми з дружиною набули на виставі СПУОМ, вивабивши їх зпоміж соток творів відомих майстрів, можна сказати спонтанно. Може в цьому грало роль радість із недавнього повороту з еміграції до Львова й його парків, а може дуже позитивна опінія нашого стрийського приятеля Едварда Козака про невідомого мистця, якому він дав високу оцінку. Славний сьогодні Еко брав участь у виставці й був одним із її організаторів. Побіч Неділка, критики прихильно відмітили також його виставлені твори.

(Продовження буде)

Ювілейні святкування 50-ліття МУНО в Канаді

Цього року минає 50 літ з того часу, коли в липні 1934 року в Саскатуні, Саск., основи Федеративної Молодіжної Організації Української Канади (МУНО), яку очолював тодішній президент, сьогоднішній сенатор Павло Юзик.

На протязі цього півстоліття МУНО охопила організаційно майже всі центри українського поселення в Канаді, закладаючи там

свої відділи, гуртуючи в них тисячі української молоді та даючи їй національне і громадське виховання. Цією діяльністю МУНО посередньо спричинилося також до скріплення багатокультурного суспільства Канади.

Молодь Українського Національного Об'єднання, виростаючи в любові до України та приготувавшись стати послідовниками своїх

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЬ СКВУ!

ДЖЕРЕЛОМ ФІНАНСОВИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДІЯЛЬНОСТІ СКВУ НА МІЖНАРОДНИХ ФОРУМАХ Є ВИКЛОНОВИМ ЖЕРТВЕНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В ДІЯСПОРІ.
ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ЦЕ ЗОКРЕМА В МІСЯЦІ ТРАВНІ — МІСЯЦІ СКВУ!

„Від Бучача до Дітройту“

(У 50-ЛІТТЯ ДИРИГЕНТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КИРИЛА ЦЕПЕНДИ)

Кирило Цепенда

У 1934 році Кирило Цепенда, молодий гімназист, вступив до тамбуризованої оркестри при Марійській Дружніні, а маючи музикальну обдарованість та знання інструментів, невдовзі став керівником цієї оркестри у Бучачі. Після 6-ї класи перейшов до гімназії у Тербова, де керував струнною оркестрою при Марійській Дружніні, а крім того, під час літніх вакацій керував хором при читальні Про свята у родинному селі Джурин на Поділлі, де народився 24-го грудня 1914 року. З цим хором, між іншим, здобув перше місце на повітовому конкурсі хорів у Чорткові.

Після гімназійної maturи в 1937 році, виїхав до Львова для продовження музичних студій, а щоб себе утримати і заплатити за студії, провадив різніми хорами, наприклад, хором Річницької бурси при вул. Пасичній на Личаківі і Бартошівській при читальні Просвіта на Закарпатті і Личаківі, хором Річницького товариства „Зоря“, хором Народної Торгівлі тощо. Такі були початки Кирило Цепенди у музиці і диригентурі.

Працьовитість, юність, амбіція, особиста культура, бажання музичної досконалості були тими штами, які вже тоді мав Кирило Цепенда і які допомагали йому пірнути у вир праці та неспівної музичної кар'єри. Півстоліття пізніше на шляху життя усі ці цілі доповнилися глибшою музичною освітою, півстолітньою практикою керівництва різними хорами, оркестрами та стали фундаментом на якому Кирило Цепенда розгорнув свою діяльність. Мушу ще підкреслити одну важливу і дуже позитивну рису Кирило Цепенди, а це те, що у нього немає т.зв. професійної задротності, і він кожному диригентові чи взагалі якому небудь мистецтву завжди віддає належне признание та розуміє їхні проблеми, які були і будуть у світі українських хорів, оркестр, ансамблів чи індивідуальних мистців. Це я мав нагоду неодноразово спостерігати при різних наших зустрічах.

Неможливо у рамках газетної статті навіть поверхово розповісти про півстоліття діяльності такої працюючої людини як Кирило Цепенда, але треба бодай підкреслити головні моменти цієї діяльності.

В 1938 році К. Цепенда записався до Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка у Львові, де студіював хорову диригентуру у проф. Миколи Колесси, теоритичні предмети у проф. Зенона Лисака, Станіслава Людкевича, д-ра Бориса Кудрика, д-ра Василя Витвицького, а сольоспів у проф. Р. Любінського. У той час провадив також хором при українській гімназії на Філії, при вул. Пекарській. З цим хором він здобув перше місце між шкільними хорами Західної України. В 1941 році, як стипендіст КОДУСУ, виїжджає до Відня на продовження музичних студій, де, між іншим, провадив хором при церкві св. Варвари (у той час проф. А. Гнатюшин перебував у Берліні на студіях), а також хором Товариства „Січ“. Зі студентським хором виїхав на виступи до Грана та брав участь у різних імпрезах товариства „Січ“. На запро-

при церкві св. Івана Хрестителя у Дітройті. Тут після різних мандрів маестро Кирило Цепенда остаточно закріпив свої родинні коріння і вже постійно жив. За 30 років перебування у Дітройті він працював у різних діяльностях. Від 1957 року, майже 20 років, провадив великим мішаним хором „Трембіта“, з яким дав цілий ряд концертів та наспівав платівку. Деякий час диригував Дівочою Капелю Бандуристок; майже 11 років (1973-1983) провадив успішно радіовою „Гомін Українщини“. Крім цього зорганізував і провадив 40-членну мандолинову оркестру молоді „Веселка“, з якою також записав платівку. Останніми часами брав участь у організуванні концертів для потерпілих наших братів у Югославії; організував концерт, щоб прибутком із цього концерту у будівлю української католицької церкви у чудодійному Люрді. Тепер К. Цепенда працює над виданням співакни популярних пісень, хорового репертуару і т.д. Все згадав, а це більше незгаданого у житті маестра Кирило Цепенди, цього заслуженого диригента та доброго музиканта, є доказом великої працьовитості, поважного громадського вироблення.

Однак, коли звести ці радше підсумовані пророблені ним працю на полі хорової і музичної діяльності маестра К. Цепенди, то вона пройшла і найбільше виявилася при українських шеннях студентської громади у Дітройті хор товариства „Січ“ виїхав у турне до Данцигу, Глини і Кенігсбергу і там влаштував концерт для наших дивізійників, які тоді перебували на бережжі Балтійського моря. Зустрічі з нашими воїками і проживаючими там українцями були широкі і щирою повні емоційних переживань.

Коли мова про емоції, то

видно, що їх не було забагато Кирило Цепенді, і він вирішився одружитися з панною Ромою Гулін у Відні у 1945 році. При кінці того ж року виїхав з дружиною та невеликою групою студентів до Мюнхену, де за ініціативою меткого закарпатця М. Купчика, знову зорганізував хор і дав йому назву „Трембіта“, назву свого першого хору у родинного села. З цим хором влаштував величезну кількість концертів для українців, проживаючих у різних таборах американської зони, а також цілий ряд концертів для воїків і старшин 8-ї Американської Армії. Не важко уявити собі переживання під час таких виступів по таборовах, залах, коли „кипіла“ праця, де люди прапалково знаходили одні одних після довгих розлук, де панувала атмосфера і надія скорого повороту на рідні землі. У цих обставинах кожний виступ, кожний концерт був незабутньою подією як для виконавців, так і для публіки. (Це може підтвердити і особистого переживання під час виступів із капелю бандуристів ім. М. Леонтовича у Німеччині під керівництвом відомого кобзаря маестра Григорія Назаренка). Така ситуація тривала декілька років, до часу масового виїзду українців до різних країн світу.

Маестро Кирило Цепенда виїхав із дружиною до США у 1949 році. Тут він вирішив працювати поміж українцями при нашій Церкві в Ансоні, а щоб бути до певної міри незалежним у виконуваних своїх працях, за порадою о. Дмитра Гуліна свого тестя, вдався до о. Антона Борси, щоб вивчити нову „професію“, діяльність. Над цією справою працював він ґрунтовно, а маючи добрий голос, музичне знання, приходило це йому не так то вже важко. Після деякого часу, вивчивши 8 Воскресних гласів, тропарі, кондаки, Богородичні прокличення, гласи-самогласні, болгарські, подібні і самоподібні, Парастас, Вечірню Утрено, Службу Пржедосвячених Дарів, Воскресну і Єрусалимську Утрено, Молебні й інші. У присутності згаданих вже отців, здав іспит із свого знання та одержав свідоцтво. З того часу почався новий період у житті маестра К. Цепенди.

У 1952 році переїжджає із Ансоні до Рочестера, Н.І., а два роки пізніше о. д-р С. Кнап за посередництвом В. Тисовського ангажував Кирило Цепенду на працю диригента хору і учителя музики у Парафіяльній школі

католицьких церков, де він провадив коло 40-ма хорами. Видав 7 платівок. Одним із таких хорів є „Боян“, з яким часто виступав на парафіяльних і громадських імпрезах. Він може з гордістю та внутрішнім вдоленням зустрічати свій золотий ювілей, 50-ліття служіння Українській Церкві, українській пісні-чарівниці та українському суспільству від Джурини, Бучача, почерез Львів, Данциг, Відень, Грана, Мюнхен, Ансонію, Рочестер, десятки різних міст на різних континентах, де він виступав із своїми хорами чи оркестрами, аж до Дітройту. Людина доброї вдачі, великої любові до рідної пісні і мистецтва провела велику і позитивну та потрібну працю з нашими хорами з численною молоддю для нашого загального добра.

Провести півстоліття на „фронті“ української мистецької діяльності — неабияка штука, бо ця діяльність ніколи не була легкою і, мабуть, ніколи не буде, але кінець кінців... лише боротись, значить жити... З цієї нагоди та недалекого нашого 70-ліття, вітаю вас і вашу шановну дружину пані Рому, яка ось уже скоро 40 років вам допомагає. Діти Ігор і Татяна можуть бути горді за свого батька. Українська громада великої Дітройту та взагалі українці, де б вони не прожили, повинні бути вдячні маестрові К. Цепенді.

Володимир Луців

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

повідомляє, що

у суботу, 26-го травня 1984 р., о год. 5-й веч. в Домі НТШ при 83 Четверта Авеню в Нью Йорку

д-р ОЛЕГ ВОЛОВИНА

з Вісканського Університету

вигоспітє доповідь:

„МОВНА АСИМІЛЯЦІЯ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ: СУЧАСНИЙ СТАН І ВИГЛЯДИ НА МАЙБУТНЄ“

Управа НТШ запрошує Українську Громаду і своє Членство взяти участь у цьому вечорі.

ВІДПУСТ

ПРИ

МОНАСТІРІ СВ. ЙОСАФАТА

Іст Біч Драйв

Глен Ков, Лонг Айленд, Нью Йорк

В НЕДІЛЮ 3-го ЧЕРВНЯ 1984

ПРОГРАМА

8:00 Служба Божа в Каплиці

9:30 Служба Божа на Площі

11:00 Архирейська Служба Божа

1:00 Служба Божа на Площі

2:00 Водосвяття

3:00 Молебень

Сповіді від 8:00 год. рано

Пропам'ятний концерт з нагоди золотого ювілею Семінарії в Стемфорді

З нагоди золотого ювілею Української Католицької Семінарії в Стемфорді, Конн., організаційний комітет святкувань під почесним головуванням Владика Василя Лостена влаштував мистецький концерт 8-го квітня ц. р. в аудиторії стемфордської середньої школи. Спонсорами концерту були: Асоціація батьків і алумнів св. Василя, церква св. Йосафата в Нью Британ, Конн., церква св. Михайла в Йонкерсі, Н. Й., катедра св. Володимира в Стемфорді, Конн., Український Народний Союз, „Провидіння“, Комітет Українського Дня Сейту Коннектикута, Фіделіті Траст Ко., Гартфорд Провіжен Ко., Вільям Маллой Ейдженсі, Босак Фюнерал Говм.

Численно зібрана публіка, яка прибула не тільки зі Стемфорду й околиць, але і з віддалених місцевостей, вкотре виповнила простору, добре обладнану аудиторію. На програму концерту, який в заступстві перешкоди-

женого Владика відкрив о. прелат Омелян Манастирський, склався: дві короткі промови — о. ректора Лева Мошара англійською мовою і проф. д-ра Василя Ленника українською мовою, в яких обидва промовці з'ясували історію, цілі й завдання Духовної Семінарії, виступи хору „Думка“ з Нью Йорку під диригентуру о. Семена Комірного й при аккомпаньменті Тетяни Поташко та вокального ансамблю „Думка“ під провідом Михайла Лева, сольоспів баритона Миколи Опери в Нью Йорку Юрія Богачевого; сольоспів акторатенора Едварда Іванка та хореографічні креції на теми народних танків ансамблю „Сізокрилі“ під мистецьким провідом Роми Приймів-Богачевської.

Виконавці дбайливо підбрані й по-мистецьки виконаної програми, виведеної на просторій сцені у дуже акустичній залі, були тепло прийняті публікою, яка жваво реагувала на кожну точку імпрези.

З нагоди концерту видано двомовну брошуру, на зміст якої склалися не лише його програма з поясненнями, але й привіт Владика Лостена, інформації про окремих виконавців програми і про засновника Семінарії Архипіскупа Константина Богачевського. Подано теж коротку історію й теперішній стан Семінарії, список її викладачів, урядовців і студентів. Обкладинка брошури прикрашена подобою будинку й посілости Семінарії.

Треба з признанням ствердити, що виконавці добровільно жертвували своїми талантами в користь цього пропам'ятного й удалого концерту.

В. Б.

ВОЛОДИМИР БАГАУРА

Мистецьке оформлення

Замовляти Олександрівна

220 стор. ціна \$12.00. Корінь \$1.00

Мішечка з сентиментальними подарунками

Замовляти

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER

630 5th Avenue, Room 1803

New York, N.Y. 10020

Адреса у Канси:

105-37 64th Avenue

Forest Hills, N.Y. 11375

(212) 459-0111

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

має шану запросити Громадянство на

СВЯТКОВИЙ ПОЛУДЕНОК З НАГОДИ XX КОНВЕНЦІЇ

Неділя, 27-го травня 1984 р.

Год. 2-га по пол.

Балева зала „С“, готель GRAND HYATT

Парк Авеню при Гренд Централі

Нью Йорк, Н. Й.

Вступ від особи 35.00 дол.

Квитки замовляти в канцелярії СУА, 108 Друга Авеню, Нью Йорк від год. 9-5-01. Телефонічно: (212) 533-4646 від 9-5-01; вечором від 8-10-01 у п-ні Стефанії Косович (212) 477-0046

Свячене в Джерзі Ситі

Організація Оборони Лемківщини під протекторатом місцевого Відділу УККА влаштувала для членів та громади традиційне Свячене. О год. 2-й по полудні до чудово прибраного Дому зішлось понад 160 осіб, щоб своєю участю збагатити перше святочне зібрання, що його влаштували члени новоствореного 7-го Відділу Організації Оборони Лемківщини.

Святочну програму відкрив голова Відділу Іван Гресь. В своєму аступному слові голова привітав отця пароху Івана Височанського з української католицької церкви св. Петра і Павла в Джерзі Ситі та о. В. Івасюка з української православної церкви св. Софії в Байоні. Він рівнож представив організаційного Головного Управу ООЛ Корнелію Бабяка з дружиною; голову місцевого Відділу УККА Зенону Гальковича, директорку Школи Українознавства в Джерзі Ситі Нусю Вох; голову Українського Народного Дому Володимира Білика; голову Відділу УНС в Пассейку Івана Чомка; голову місцевого Відділу ООЧ У Антона Шубака; голову Відділу СУА Галину Гаврилюк; голову Культурно-мистецького Клубу в Джерзі Ситі Е. Рубача; представників з відділів ООЛ Пассейк, Ірвінгтон, Іонкерс й Елізабетпривітав всіх традиційним Христос Воскрес.

Відтак голова Іван Гресь попривітав отців церков обох віровищань поблагословили та посвятили Великодню святочну трапезу. Після молитви святочну доповідь виголосив Н. Вох. Прелегентка накреслила історичні звичаї та традиції Великодніх Свят, що їх світ

до обходять український народ, без різниці якого вони віровищання. Щоб не покривдити англо-мормонів українців, Н. Вох коротко промовила до них англійською мовою. Присутні нагородили Н. Вох гучними оплесками за її змістову доповідь.

Дальшою програмою провадив Дмитро Вох. Він попросив представників організації до святочного привіту. Від Головної Управи ООЛ та 2-го Відділу в Іонкерс вітав громаду Корнелію Бабяк. Від президи Головної Управи ООЛ вітав присутніх Юліан Котляр. Від місцевої громади вітав голова УККА Зенко Галькович. Від православної громади в Байоні вітав о. Василь Івасюк, від місцевого Відділу СУА вітав присутніх голова Галина Гаврилюк; від Українського Народного Дому — В. Білик, голова Дирекції Дому, представник відділу ООЛ в Ірвінгтоні Михайло Фарбанець склав останній привіт.

Після привітів відбулася розгрівка, й тут слід підкреслити з подякою велику жертвенність лемківської громади, бо справді експонатів на виграш було дуже багато.

В кінцевому слові, голова Відділу І. Гресь подякував п-і Гоч та всім жінкам, котрі своєю жертвенною працею та смачними стравами збагатили успішне Свячене; Управі УНДому за прихильність; управам Осередку СУМ та Відділу ООЧ СУ, що дозволили вживати допомогу на засідання без жодного винагородження, а також всім, хто спричинився до такого успішного їхнього першого Свяченого.

Дмитро Вох

Всі дороги...

(Закінчення зі ст. 1)

Голова Комітету підкреслила один із важливих факторів, який завжди брали до уваги члени Фестивального комітету — лати можливість українцям Нью Джерзі приїжджати знайомитися із досягненнями мистецьких груп з різних естейт Америки й Канади. Вони сподівалися, що інші організації, у зв'язку із зв'язаними з цим великими фінансовими видатками, не спроможні були б зробити. Ми старалися таким шляхом дати можливість українцям, поселеним у різних закутках

країни, зблизитися, відчути єдину українську родину. Крім того, — продовжувала К. Семанишин, — у популярних годинах Фестивалу ми заохочуємо молодь пописувати своїми досягненнями у снігах, танцях, гуморі тощо перед тисячними глядачами. Це у нашого молодого достоту розвиває почуття приналежності до української родини та заохочувало їх до дальшої праці.

На Фестивалі приходять люди різних зацікавлень і різних смаків. І Український Фестиваль в Арт Центрі

У КАННАХ, НА ФРАНЦУЗЬКІЙ РІВ'ЕРІ, де проходить тепер щорічний фільмовий фестиваль, показали фільм під назвою „Сахаров“ продукції Джека Голда із славним американським актором Джейсоном Робардсом в головній ролі, та Глендою Джексон, англійською фільмовою зіркою, у ролі його дружини Елени Боннер. Фільм, що його режисували ті особи, які виконали фільм для телебачення „Голокост“, є також призначений для телебачення, а конкретно для кабельної телевізії. Те, що його вперше показали саме тепер, коли родина Сахарова та його друзі борються за право на вільне лікування для подружжя Сахарових, викликало широке зацікавлення фільмом.

МУЗЕЙ ПІТІ У ФЛЬОРЕНЦІ знову відкрили для відвідувачів п'ять днів після того, як вибухи в адміністративному будинку поранили десять осіб, але не знищили безцінні збірки картин з XVI і XVII сторіч. Причиною вибуху були нещільні газопроводи.

В РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ ТАБОРІ побуюються, щоб демократи не найменували сенатора Ллойда Бентсена з Тексасу на віцепрезидента. Демократи ніколи не вигравали виборів без підтримки Тексасу, за яким ішли інші південні естейти. Бентсен одинока людина, яка може вплинути на виборців в Тексасі голосувати на демократів.

ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЇ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, який подає річну оцінку світових подій та світової ситуації, поінформував тепер, що сьогоднішні відносини між ЗСА і СССР стоять на найгіршому рівні від 1962 року, коли зазнавала велика міжнародна криза у зв'язку з Кубою.

недаремно здобув собі репутацію фестивалю високого мистецького рівня, що має „шлях до кожного“. І справді, мабуть, легше було б перелікувати, чого на Фестивалі немає, ніж те, що там є. А все. Представлене там мистецтво в усіх своїх ділянках: образи наших мистців, вишивки, кераміка, танцювальне, вокальне а до того ще й кулінарне. В розлогіх алейх Арт Центру зустрічаються знайомі з Нью Джерзі, з інших естейт, з Канади. Для всіх — від наших найменших до старших віком громадян — це нагода відпочити і насолодитися.

Про успіх нашого Фестивалу, — додає Е. Харченко, — свідчить і те, що з кожним роком збільшується кількість столів та кількість і оригінальність експонатів на них. Коли на початках зразки образотворчого мистецтва вміщувалися в одному шатрі, то минулого року кількість столів дійшла до 74-ох, а в цьому році вже величезна кількість зголошених. Бажаючи упряміювати перебування гостей на Фестивалі зразками свого кулінарного мистецтва слід поспішити із зголошеннями, телефонуючи до Анни Банасевич-Міле на число (201) 463-9248.

Квитки на Фестиваль, як повідомили редакторів гості, розходяться швидко, їх отримали вже різні українські організації, товариства, церкви, народні домівки тощо. Завідує ділянкою продажів і розподілу квитків Марія Юрченко і до неї в цій справі слід звертатися до 1-го червня на число телефону (201) 473-4811.

Фестиваль почнеться спортивними змаганнями в 11-й год. вранні. Від 11-ої год.

вранні до 6-ої год. вечора — працюватиме українська кухня. В 2-й по полудні виступ молоді під відкритим небом.

Вечірній концерт цього року почнеться дещо пізніше — в год. 7-й вечора, щоб задовільнити бажання численних працюючих у суботу, які не мають змоги прийти на концерт вчасно.

Після концерту в 10-й год. вечора — забава для молоді і, очевидно, духом молодих в Рамада Інн, в Конвенційному центрі у Нью Бранзвіку (шлях ч. 18, виїзд ч. 9, Н. Дж. Тіріпайк). де гратимуть оркестри „Гуслі“, „Хлопці зі Львова“ та вперше на цьому терені група „Зоря“ з Чикаго.

У вечірньому концерті виступити танцювальна група „Україна“ з Чикаго, що чотири роки тому на сцені Арт Центру викликала величезне захоплення публіки. „Україна“ відома з виступів по всій Північній Америці включно з Дізні Ворлд у Флориді. 70-членний широковідомий хор „Думка“ з Нью Йорку задовільнить і найбільш вимогливих любителів хорового співу. Вдуже на сцені амфітеатру виступити співачка меццо-сопран Ганна Колесник, колишня солістка Київської опери, що давала концерти в 25-ти містах ЗСА і Канади і здобула признання багатьох музичних критиків. Український Народний Ансамбль „Гуслі“ з Вінніпегу в кількості 35-ти молодих чоловіків, — танцюристів, співаків і музик, — продемонструє, що традиції і культура нашого народу не зникають, їх продовжує і цвіле молодь.

Вперше на Фестивалі приїжджає з Чикаго група молодих „Зоря“, що складає-

ться з трьох осіб: Гадя Левунь — спів, Юрко Свинтик і Маркіян Леунь — гра на модерних інструментах; група ця виконає ряд народних і модерних українських пісень.

Про ведучого програмою вечірнього концерту, як сказала К. Семанишин, вистає сказати „незаступний“ і додати — „повернеться до дому“. Бож на загальне бажання публіки, що завжди почувасться з відомим артистом і конференсь з Вінніпегу, „як у себе вдома“. Сесіль Семанишин знову проведиме програмою концерту.

Квітка Семанишин сподівається, що цього року, в 10-річчя Українського Фестивалу, українська громадськість допоможе зробити цей Фестиваль панорамною різнобарвною к о л о р і в. „Такі чудові речі вишивають наші жінки для дітей,

для прикладу. Де ж як не на Фестивалі пошитися ними. І наша молоді, і старші, майже всі мають пречудові зразки вишивок, тож Комітет прохає — побирайте їх, зробіть цей Фестиваль справжньою симфонією українських кольорів“.

На закінчення розмови гості редакції сказали, що очікують численну українську громадськість, щоб відсвяткувати спільно 10-річчя Українського Фестивалу. „Не забувайте, — сказали вони, — що після довгої зими у суботу, 16-го червня, всі дороги вестимуть на заліт сонцем (дай, Боже, щоб воно світило!) алеї Арт Центру в Голмелді (Нью Джерзі Парквей, виїзд 116), де забавляться всі турботи, де відпочиває і насолоджується українська соборна родина“.

Советська...

(Закінчення зі ст. 1)

У 70-ліття...

(Закінчення зі ст. 2)

начилися в ті дні Оспі Курилас, Льоньо Лепкий, різьбар Михайло Гаврилюк, який походив із Наддніпрянщини і студіював в Академії мистецтва в Кракові.

Бойові дії Українських Січових Стрільців були прочисним доказом, що в небутті пішла доба пасивізму й маразму та закінчилась також доба слів, а почався період чинів. Не зважаючи на пачишків деяких українських політиків в добі революції, швидко творяться і на східноукраїнській землі української збройної формції, серед яких велику роль відіграли Січові Стрільці під керівництвом полковника Е. Ковальчука. Базу Січових Стрільців створили колишні Українські Січові Стрільці своєю боротьбою за українську державу. За починим й заходами Усуусів, Андрія Мельника, Романа Суши, Чмоли, Ф. Черника, Михайла Матчака та інших, які поклали в московський полон, створили Корпус Січових Стрільців, найкращу бойову одиницю Армії Української Народної Республіки.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОРТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ТОВАРИСТВО СЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІАРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІАРШІЙ ФОНД зложили

II — 84

по 500.00 дол. — Тарас Іванчицький, Марта Доберчак (дружина і діти на видання Генетичного Словника бл. п. проф. д-ра М. Доберчака);

250.00 дол. — Роман і Тетяна Левички; по 100.00 дол. — Володимир і Ростислав Бровар, Стефанія Драйер, інж. Володимир Виницький, Мирон і Христина Корнага, Теофіл і Іванка Кулик (у пам'ять брата і швагера бл. п. Зеновія Максимовича), д-р Теодозій і Любомира Крупа, о. Андрій Чирівський (на Стипендіний Фонд Вакаційного Курсу УКУ в Римі);

по 50.00 дол. — Йосиф Губчак (місячний даток), Роман Флюнт (за нагоди відходу на емеритурі), Юрій і Анна Циган і Дмитро Шумило, Український Народний Союз — Відділ 240 в Клівленді, ОГ.;

30.00 дол. — Олена Куса; по 25.00 дол. — д-р Роман Т. Сас, Омелян і Юлія Урбанські, д-р Тетяна і Зенон Цісик (у пам'ять бл. п. Софії Лев), д-р Василь Яшун (у пам'ять бл. п. д-ра Антона Жуковського);

по 20.00 дол. — мгр Галина Миланчик (у пам'ять бл. п. Іваниці з Рудавських Стрильбицької), Дмитро Мелиш, Софія Гуд, Євгенія Добчанська (у пам'ять брата бл. п. Володимира Дмитерка);

15.00 дол. (20.00 кан. дол.) — Петро Лушак; по 10.00 дол. — Петро Стефанів з Родиною;

по 10.00 дол. — Ірена Новоженко, Микола і Наталія Алексевич (у пам'ять бл. п. Софії Лев), Н. В. Масюк, Софія Манко (замість квітів на могилу бл. п. Стефана Лукасевича), Іван і Стефанія Ракочий (у пам'ять бл. п. Маріяна Курочки), Константин Машинський (замість квітів на могилу бл. п. Івани Стрильбицької);

3 нагоди 92-их Уродин Блаженнішого Патріарха Йосифа, зложили:

105.00 дол. — Ярослав і Анна Кравчук; по 100.00 дол. — Богдан і Галина Волошинович, Юлія Вертипорох;

50.00 дол. — Іван і Анастасія Пиртко; по 10.00 дол. — Роман і Ірина Ярош.

На радіопрограму в Україні „Голос Української Діспори“, зложили:

по 100.00 дол. — Маріяська Дружина при церкві Христа Царя у Філадельфії, д-р Микола Ценко;

по 50.00 дол. — інж. Мирослав Лисобей, Емілія Михайлівська, Роман і Тетяна Левички;

25.00 дол. — д-р Петро і Іванна Федорів; по 20.00 дол. — Оспі Петрович, Дмитро Мелиш, Микола Маслій, Дмитро Шумило, Сидір Василь, Марія Марусак;

15.00 дол. (20.00 кан. дол.) — Петро Лушак; по 10.00 дол. — Параскевія Івасюк;

по 10.00 дол. — Ілько Восколюк, Ярослав Білинський; по 5.00 дол. — Роман і Ірина Ярош.

5,531.00 дол. — Коліда у Філадельфії, ПА.

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Гната Метеля — переслав Василь Махук з Баффало, Н. Й., зложили:

по 20.00 дол. — Ігор і Ярослава Гринчаки, Василь і Анна Махуки;

по 10.00 дол. — Іван і Анна Кордулі, Петро і Анна Полішуки, Алексій Григорій, Маріян і Ярослава Борачки

Збірка на Постійний Патріарший Фонд в Пассейку, Н. Дж., зложили:

200.00 дол. — Іван Кузь; по 50.00 дол. — Родина Гурин;

25.00 дол. — Іван Борчик; по 10.00 дол. — Н. Н.

Збірка замість квітів на могилу бл. п. Кліментини Кульчицької — переслав Ярослав Шарко з Філадельфії, зложили:

40.00 дол. — Джон Мастер; по 25.00 дол. — Орест і Іванна Лисинецькі, Ірена Грушкевич;

по 20.00 дол. — Маріян і Люба Онуферко, Ірена Левчук.

Листа ч. 1530. Збірка Українського Патріархального Товариства в Бостоні, МА., переслав Степан Сидлярчук, зложили:

50.00 дол. — д-р Александер Стеткевич; 30.00 дол. — д-р Ярослав Рожанковський;

по 25.00 дол. — Степан Сидлярчук, Іван Станчак; по 10.00 дол. — д-р Роман Миколаєвич, Степан Колосенко, Леон Височанський, Степан Микитин, Йосиф Ружичкий, Іван Качмур, Григорій Махук, інж. Петро Грунт, Микола Рогач, Володимир Василюшин.

На трізни бл. п. Григорія Фостуна (листа ч. 1530), зложили:

10.00 дол. — Остап Гулубеж; по 5.00 дол. — Вілієм Волошен, Степан Головатий;

4.00 дол. — Анна Бобик; по 3.00 дол. — Дмитро Біленчук, Михайло Песьків;

по 2.00 дол. — Теодор Юзюк, Ольга Станчак, Марія Музика, Анна Струж, Євгенія Данилюшин.

Листа ч. 1906. Збірка з нагоди 92-их Уродин Блаженнішого Патріарха Йосифа в Ст. Пітерзбурзі, Фльориди, переслала Юлія Вертипорох, зложили:

по 50.00 дол. — Віктор і Оля Лісс (у пам'ять бл. п. Богдана Вертипороха), Ф. О. М. Кулички, Й. А. Біловус, Стефан Донкой;

40.00 дол. — Віра Мельник (у пам'ять бл. п. Богдана Вертипороха);

по 25.00 дол. — Теодозій Шлапак, о. Ярослав Федик; по 20.00 дол. — Богдан і Галина Волошинович, Володимир і Оспіа Мазуркевич, Володимир і Євгенія Горбоя, Зенон і Євгенія Федевич, Оспіа Михайленко, Юлія Вертипорох (у пам'ять бл. п. Марії Берко), Василь і Ольга Хадая (у пам'ять бл. п. Богдана Вертипороха), Р. М. Хлиста, Андрій і Мері Мартін, О. Филипович;

по 15.00 дол. — Віктор і Оля Лісс, Юлія Вертипорох (у пам'ять бл. п. Софії Лев);

12.00 дол. — М. Жукревич; по 10.00 дол. — Аліція Бучинська, Марія Медвідь, Богдан Солчанник, Мирослав Солчанник, Оспіа Ярема, Оріс Патріарх Джонсон, Роман Цегельський, М. Сеник, А. Сорочківський, Микола Задоний, Іван Когут, Анна Голман, Гліб і Анна Сас-Пешинський, Я. і В. Черевко, Гелен Гергардт, Джон Рудковський, Іван і Марія Юрків, Йосиф і Євгенія Кирпильш, Я. Сембай, В. і І. Пеленчик, Володимир і Марія Павлюшин;

5.00 дол. — Антоніа Мазуркевич;

2.00 дол. — Кеті Кінг;

1.00 дол. — Н. Н.

Листа ч. 1896. Збірка Українського Патріархального Об'єднання в Лорейн, Огайо, переслав д-р Юліан Сіпський (голова), зложили:

40.00 дол. — Родина Віктор Купінік;

30.00 дол. — Омелян Лесюк;

по 25.00 дол. — д-р Юліан Сіпський, Степан Ганчарик, Володимир Горський, Александер Крайчик;

по 15.00 дол. — Євген Пашин, Степан і Степанія Маланчук;

12.00 дол. — Степан Шуя;

по 10.00 дол. — Володимир Безгацький, Ярослава Біляк, Петро Івасичин, Борис Калюшин;

по 5.00 дол. — Євген Пахук, Кость Мацилінський, Теодора ДеВітт, Василь Цікало, Мартин Задороний, Микола Бучинський, Дмитро Костюк, Петро Головешкий, Петро Гаркач, Дмитро Головешкий, Петро Ратич, Джон і Гелен Мейджер, Микола і Марія Андрійович, Віктор Влашин, Ірена Клоп, Мирослав Сушко, Мотріа Мацилінська, Дмитро Кудряка;

по 3.00 дол. — Петро Оринчак, Зенон Княгинський.

Збірка Українського Патріархального Товариства в Коговз, Н. Й. з нагоди 92-их Уродин Блаженнішого Патріарха Йосифа, зложили:

100.00 дол. — о. Митрат Володимир Андрушків;

по 10.00 дол. — Іван Ротко, Іван Мандро, Марія Мандро, Теодор Ракочий, Григорій Кушнір, Уляна Омеліська, Франк Гарбач, Василь Слободян, Ольга Коник, П-во Франк Гансен;

по 5.00 дол. — Михайло Савків, Остап Поповський, Зеновія Білас, Стефанія Бачинська, Стефан Бездух, Оспі Білинський, Григорій Буранчик, Євгенія Шанц, Михайло Мисак, Іван і Галина Грицькович, Юлія Даямба.

Коліда Українського Патріархального Товариства, Відділ в Кергонксоні, Н. Й., переслав д-р М. Барусевич, зложили:

30.00 дол. — Йосиф Гуменин;

по 25.00 дол. — о. д-р Богдан Волюшин, Нестор Ходновський, Михайло Куріпак, А. Бушак, д-р Микола Крижановський;

по 20.00 дол. — Юрій Прокопшин, М. В. Квас, Андрій Лесів, З. О. Савчук, Лев Бубеля, д-р Роман Мороз, д-р М. Барусевич, Г. М. Смішків, Михайло і Ольга Бодлак, Володимир Тутка, С. Р. Мороз;

по 10.00 дол. — Ольга Струсевиц, Григорій Бакуменко, Данило Слободян, Ярослав Лесів, М. Р. Кейд, Ярослав Садук, д-р Володимир Ціхаський, д-р В. М. Кондра, Роман Чучкевич, Йосафат Турчин, Роман Равлюк, д-р Роман Осичук, Галина Хамула, Григорій Слобода, С. А. Яц, Степан Андрушків, д-р Ігор Гура, д-р Роман Барановський, Онуфрій Литвин, Григорій Мокляк, П. Лонкевич, Н. П. Войновський, д-р О. Воланський, Петро Рів, Володимир Беріска, М. Рубін, д-р Роман Рак, М. Лаврук, Дмитро Досак, Михайло Кухній, Ф. Савчук, Іван Хоманчук, Ольга Олійник, С. Е. Луковський, Е. І. Деліччій, Дарія Хухра, М. А. Вовчук, І. М. Беліко, Іван і Дарія Кульчицькі, Андрій Гарпо, Зеновія Ковальська, П. А. Опріс, Володимир Дутка, Петро Гакевич, Д. Феліціо, Микола Побурко, Василь Іванович, Михайло Баран, Йосиф Марців, Богдан Рубінович;

15.00 дол. — О. І. Денисенко;

2.00 дол. — Олександр Сосак;

1.00 дол. — Святослав Кручович.

Збірка за 1983-й рік в Дітроїті, МІ. — переслав Анатолій Рохам, зложили:

100.00 — Роман Поритко;

50.00 дол. — Марта Грушкевич;

30.00 дол. — Н. Н.;

по 25.00 дол. — Микола Кунинський, Богдан Петріна;

по 20.00 дол. — Лев і Лінда Григорчук, Ірена Грушкевич, Д. Демків, Степан і Марія Зубаль, Олександр і Зеновія Каминський, Тарас Когут, К. Мацилінський, Н. Мудрик-Мрич, М. Мудрик;

по 10.00 дол. — Володимир Баран, Степан і Іванна Білий, Володимир Барка, Григорій і Леонтина Галляченко, Ілля Демків, М. Зелена, Микола Кавка, Петро Капітанець, Володимир і Дарія Касків, Микола і Олена Климишин, Ярослав Кривий, Степан і Евдокія Климишин, Іванна Куцер, Микола і Надія Лаврин, Михайло і Ольга Ласка, Богдан і Марія Лисовський, д-р Богдан і Ірена Лончина, Володимир і Єлисавета Мадич, М. О. Мудрик, О. Несторович, Дарія Лисовський, Мирослав і Олена Сявако, Ярослав і Марія Ткачук, Микола Татариш, Е. Тибловичинський, Теофіл Швайчук, Р. Чубата;

по 5.00 дол. — С. Вістрюк, Надія Літинська, Оспі Сливинський.

Замість квітів на могилу бл. п. Петра Козовика, зложили:

по 20.00 дол. — Мирослав і Олена Сявако, А. Савка, Т. Козович;

по 10.00 дол. — Петро Мельникович, Роман Бараник, Степан і Марія Зубаль.